

Özetler/Abstracts

“Frantz Fanon: Ezilenlerin ve Mülksüzlerin Düşünürü”

Barış ÜNLÜ

Özet

Bu makale, siyah düşünür ve devrimci Frantz Fanon'un düşünsel gelişimini biyografik notlarla birlikte analiz etme amacındadır. Buna ilave olarak, Fanon'un 1950'lerden bugüne değişen konjunktürlerde ortaya çıkan farklı politik hareketleri ve düşünce akımlarını nasıl etkilediği de anlatılmaktadır. Fanon'a olan 1960 ve 1970'lerdeki devrimci (sömürgecilik karşıtı) ilgi, 1980'lerle birlikte daha kültürel ve “kimlikçi” (post-kolonyal) bir içerik kazanmaya başladı. Kesin olan şudur ki, içeriği ve biçimi farklılık gösterse de, ilgi artarak devam etmektedir. Bugün kimilerince “Fanon Çalışmaları” olarak adlandırılacak kadar büyük ve geniş bir ilgi alanı vardır. Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da 2011'de başlayan ve Arap Baharı denen toplumsal ve politik hareketlerle bakılınca, ilginin süreceği ve belki de yine içerik değiştireceği tahmin edilebilir. Dolayısıyla bu çalışma, geçmişte kalan bir Fanon hakkında olduğu kadar, aynı zamanda güncel bir Fanon hakkındadır.

Anahtar Kelimeler: Frantz Fanon, sömürgecilik, ırkçılık, siyah hareketleri, post-kolonyal çalışmalar

Abstract

This article examines the intellectual itinerary of Frantz Fanon as a black thinker and a revolutionary. It also explains the ways in which Fanon influenced an array of political movements and intellectual currents that emerged at different conjunctures since the 1950s. While the interest in Fanon was a product of revolutionary and anti-colonialist politics in the 1960s and 1970s, since the 1980s Fanon has become part of an emerging postcolonial debate primarily concerned with the politics of culture and identity. What is certain is that the interest in Fanon has been growing exponentially, although the focus of interest has shifted. Fanon has become a vast study area providing a wide range of subjects to such an extent that scholars, now,

acknowledge a new field of enquiry called “Fanon Studies”. Given the impact of the social and political movements referred to as the “Arab Spring” that broke out in North Africa and the Middle East in 2011, it might be argued that this sustained interest in Fanon will open up whole new areas of study. Thus, this article analyzes not only his legacy, but also the contemporary relevance of Fanon.

Key Words: Frantz Fanon, colonialism, racism, black movements, post-colonial studies

“Walter Rodney, African Studies and the Study of Africa”

Jeffrey D. HOWISON

Abstract

Walter Rodney (1942–1980), pan-African historian and political activist, drew upon important traditions in the historical scholarship of the black world. Although he followed the lead of such towering figures such as C.L.R. James and W.E.B. DuBois, his own scholarship remained outside the mainstream of institutionalized knowledge that was entrenched within the Africanist tradition, the dominant approach to the study of Africa during the Cold War era. This article discusses these traditions and Rodney’s life and work with a focus upon his writings on African history, and concludes by suggesting ways that his scholarship can offer a useful framework for pursuing the study of Africa in the post-African Studies era.

Key Words: Walter Rodney, pan-Africanism, African Studies

Özet

Pan-Afrikanist tarihçi ve politik eylemci Walter Rodney (1942-1980) çalışmalarında siyah dünyanın tarihi araştırmalarındaki önemli geleneklerden faydalandı. C. L. R. James ve W. E. B. DuBois gibi önde gelen isimlerin yolundan gitse de, kendi çalışmaları Soğuk Savaş döneminde Afrika çalışmalarında egemen olan ve Afrikanist geleneğin içine yerleşmiş kurumsallaşmış ana akım bilginin dışında yer aldı. Makale hem bu gelenekleri hem de Afrika tarihiyle ilgili yazılarına odaklanarak Rodney'nin hayatı ve çalışmalarını ele alıyor, ve Rodney'nin çalışmalarının Afrika Çalışmaları sonrası dönemde Afrikayı incelemeyi sürdürmek için ne şekilde yararlı bir çerçeve oluşturabileceğini önererek sonuçlanıyor.

Anahtar Kelimeler: Walter Rodney, pan-Afrikanizm, Afrika Çalışmaları

“Toplumsal Yapılar ve Şiddet: Ruanda Örneği”

Ebru Çoban ÖZTÜRK

Özet

Bu makalede Ruanda'nın toplumsal özellikleri ve bunların ülkede yaşanan şiddet olaylarıyla bağlantısı aktarılmaya çalışılmıştır. Yaşanan şiddet olaylarının soykırma dönüşmesi bu ülkeye has sosyo-politik süreçlerle ilgilidir. Ruanda'da hiyerarşi ve itaate dayalı bir toplumsal yapı mevcuttur. Devletin ve bürokrasinin nüfuzu yüksektir ve yıllardır devamlılık gösteren merkezi bir siyasi yapıya rastlanmaktadır. Bu özellikler, siyasi ve ekonomik kurumları paylaşamayan iki gruba şiddet döngüsünde etkin bir mobilizasyon için zemin sağlamıştır. Şiddet tekeline elinde bulundurma, halkı ırk kategorizasyonu ile kayıt altına alma, itaati sağlama, etkin yaptırım uygulama gücü ve gözetim mekanizmaları, ekonomik anlamda gelişmemiş bir yapısı olsa da, devletin halk üzerinde büyük nüfuzu olduğunu göstermektedir. Modern özelliklerin kırılarak yerleştiği bu ülkede moderniteyle tanımlanan bir suç olan soykırım gerçekleşmiştir. Hutu topluluk planlı ve organize biçimde Tutsileri öldürmüştür. Soykırım eylemlerinin bitmesinin ardından ülkede önemli bir uluslararası mahkeme kurulmuş, toplumsal uzlaşma süreçleri başlatılmıştır. Hem ulusal mahkemelerde hem Ruanda için Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde günümüzde de duruşmalar devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal yapı, şiddet, soykırım, Ruanda.

Abstract

This paper studies Rwanda and violent events that have once occurred in Rwanda. Rwanda has a social structure characterized with hierarchy and submissiveness. Rwandan state and bureaucracy has a high level of influence and there is a perpetuating centralized political structure. These features has provided a basis for the effective mobilization in the cycle of violence between the two groups, which are in conflict as to sharing part in political and economic institutions. Those peculiarities as holding monopoly of violence, registering population by racial categorization, ensuring submissiveness, effective enforcement and surveillance mechanisms, though they are rudimentary, show great influence of the state over the people. There has happened genocide, which is defined in terms of modernity, in Rwanda where modern characteristics were established rather in a broken down manner. Hutu community killed Tutsis in a planned and organized way. After genocidal activities stopped, there established an important international court and societal reconciliation process has been launched. Prosecutions and trials are continuing in both national courts and International Criminal Tribunal for Rwanda today.

Key Words: Social structure, violence, genocide, Rwanda.